

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2894/2022
22.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Мирјане Андријашевић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милован Рајић, адвокат из ..., против туженог „Sparrow“ д.о.о. са седиштем у Варварину, чији је пуномоћник Иван Николић, адвокат из ..., ради утврђења и исплате, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 322/22 од 06.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 22.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 322/22 од 06.05.2022. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 322/22 од 06.05.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Крушевцу, Судске јединице у Варварину П1 217/20 од 17.09.2021. године, којом је утврђено да су ништави и да не производе правно дејство уговор о раду од 30.05.2016. године, уговор о раду од 30.06.2016. године, оба потписана и призната од стране тужиоца и снабдевена печатом туженог као и уговор о раду од 29.07.2016. године, уговор о раду 29.08.2016. године, уговор о раду од 29.09.2016. године, уговор о раду од 29.10.2016. године, уговор о раду од 29.11.2016. године, уговор о раду од 30.12.2016. године, уговор о раду од 31.01.2017. године, уговор о раду од 28.02.2017. године, уговор о раду од 28.02.2017. године, уговор о раду од 28.03.2017. године, уговор о раду од 28.04.2017. године, уговор о раду од 29.05.2017. године, уговор о раду од 29.06.2017. године и уговор о раду од 28.07.2017. године, сви потписани од стране тужиоца и снабдевени печатом туженог и факсимилом ББ, директор туженог. Одбачена је као неблагоприятна тужба тужиоца којом је тражио да се утврди да се тужилац код туженог налази у сталном радном односу почев од 22.10.2008. године, да тужиоца врати на послове на место ... и изврши обрачун неисплаћене зараде у висини од 25.000,00 динара месечно и уплати надлежним фондовима доприносе на име

пензијског и инвалидског осигурања, доприносе за здравствено осигурање и доприносе за незапослене за период од 22.10.2008. године до 26.07.2013. године. Одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете за период од 01.04.2017. године закључно са 31.10.2017. године исплати износе појединачно одређене са законском затезном каматом за сваки месец почев од 01. у месецу за претходни месец до исплате. Одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете за неостварену зараду код Националне службе за запошљавање исплати за период од 01.11.2017. године закључно са 31.07.2018. године износе појединачно одређене са законском затезном каматом на сваки месец почев од сваког 01. у месецу за претходни месец до исплате. Обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 403.430,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију тужиоца.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Указивање тужиоца да је у другостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка је неоснована, јер у поступку пред другостепенм судом није дошло до пропуста у примени одредаба ЗПП, при чему се ревизијом не указује у чему се састоји битна повреда поступка пред другостепеним судом.

У правноснажном окончаном поступку утврђено је да је тужилац био у сталном радном односу код туженог почев од 22.10.2008. године, примао зараду од 25.000,00 динара, да је дана 26.07.2013. године, потписао уговор о раду на одређено време на три месеца, а затим и следеће уговоре све до доношења решења 21.11.2015. године, када му је престао радни однос као технолошком вишку. Парничне странке су закључиле уговор о вансудском поравнању од 03.11.2015. године и Анекс овог поравнања, а након што је тужилац повукао тужбу у предмету П1 189/15, којим је утврђено да је тужилац сагласан са исплатом од 420.000,00 динара, као и уплатом доприноса од стране туженог код надлежног Фонда за ПИО и да се наведени доприноси односе на период од 26.07.2013. године до 31.12.2013. године, од 01.01.2014. године до 25.11.2014. године, 26.02.2015. године до 31.01.2016. године, да је чланом 2. Анекса измењен став 3. члана 2. основног уговора, тако што је уговорено да уколико Фонд ПИО не дозволи напред наведене уплате доприноса тужени је дужан да тужиоцу надокнади сву штету коју би претрпео неостваривањем код НЗС, као технолошком вишку у периоду од 16.02.2015. године до 31.01.2016. године. Тужилац је поднео тужбу суду против туженог која је заведена под бројем П1 100/17 а који поступак је окончан доношењем правноснажне пресуде због пропуштања П1 100/2017 од 31.08.2017. године, којом је утврђено да је тужилац био у радном односу код туженог у периоду од 26.07.2013. године до 31.12.2013. године и од 01.01.2014. године до 25.11.2014. године, од 26.02.2015. године до 31.01.2016. године и обавезан је тужени да за овај период уплати надлежном Фонду доприносе за обавезно социјално осигурање на име тужиоца, као и да на име накнаде штете за период од 01.02.2016. године до 21.03.2017. године тужиоцу исплати за сваки месец накнаду у висини минималне зараде са законском затезном каматом почев од 01. у месецу за претходни месец, да је наведена пресуда извршена у поступку принудног извршења. Странке су закључиле више уговора о раду

на одређено време са утврђеном зарадом од 20.328,00 динара, до краја јуна 2016. године, тужени није одјавио тужиоца код РФ за ПИО, није исплаћивао износ на име накнаде штете утврђене уговором о вансудском поравнању од 03.11.2015. године, уговори о раду од 29.07.2016. године па надаље, а који су ближе наведени у ставу првом изреке првостепене пресуде снабдевени су факсимилом законског заступника туженог који је факсимил дао на употребу и чување ВВ, запосленом код туженог, а који је наведене уговоре оверавао факсимилом без овлашћења законског заступника туженог за закључивање уговора о раду са запосленима. Законски заступник туженог није знао за постојање овде оспорених уговора, тужилац није обављао рад код туженог, већ је само закључивао наведене уговоре на одређено време као гаранцију да ће му тужени уплатити доприносе за пензијско и инвалидско осигурање.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио противтужбени захтев туженог, којим је тражио да се утврди да су ништави уговори о раду закључени између парничних странака ближе означени у изреци првостепене пресуде, а одбацио као неблаговремену тужбу тужиоца којим је тражио да се утврди да се тужилац код туженог налази у сталном радном односу почев од 22.10.2008. године, да тужиоца врати на посао на радно место ... и да изврши обрачун исплаћене зараде у висини од 25.000,00 динара и уплати доприносе надлежним фондовима за период од 22.10.2008. године до 26.07.2013. године и одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду штете за период од 01.04.2017. године, до 31.10.2017. године и на име штете за неостварену зараду код НЗС, за период од новембра месеца 2018. године закључно да јулом месецом 2018. године.

Другостепени суд је одлуку првостепеног суда потврдио.

По налажењу Врховног суда правилно су нижестепени судови применили материјално право.

Одредбом члана 192. Закона о раду прописано је да о правима, обавезама и одговорностима из радног односа одлучује: 1) у правном лицу надлежни орган код послодавца, односно лице утврђено законом или општим актом послодавца или лице које они овласте као и да се овлашћење из става 1. овог члана даје у писменом облику (став 2).

Чланом 84. став 1. ЗОО, прописано је да се уговор, као и други правни посао може предузети и преко заступника, а ставом 2. истог члана да се овлашћење за заступање заснива на закону, општем акту правног лица, акту надлежног органа или на изјави воље заступаног (пуномоћје).

Чланом 88. став 1. ЗОО, прописано је да уговор који неко лице закључи као пуномоћник у име другог без његовог овлашћења обавезује неовлашћено заступаног само ако он уговор накнадно одобри. Страна са којом је уговор закључен може захтевати од неовлашћеног заступаног да се у примереном року изјасни да ли уговор одобрава (став 2). Ако неовлашћено заступани ни у остављеном року уговор не одобри, сматра се да уговор није ни закључен (став 3). У том случају, страна са којом је уговор закључен може од лица које је као пуномоћник без овлашћења закључило уговор тражити накнаду штете, ако у тренутку закључења уговора није знала, нити је морала знати да то лице није имало овлашћење за закључење уговора (став 4).

Чланом 51. ЗОО, прописано је да свака уговорна обавеза мора имати допуштен основ (став 1). Основ је недопуштен ако је противан природним прописима, јавном поретку, или добрим обичајима (став 2).

Чланом 52. ЗОО, прописано је да ако основ не постоји или је недопуштен уговор је ништав.

Чланом 66. ЗОО, привидан уговор нема дејство међу уговорним странама (став 1).

Чланом 103. став 1. ЗОО, прописано је да је уговор који је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обијачима ништав ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију или ако закон у одређеном случају не прописује шта друго.

И по налажењу Врховног суда, оспорени уговори о раду закључени од 30.05.2016. године до 28.07.2017. године су ништави и не производе правно дејство у смислу члана 103. ЗОО, јер странке нису имале стварну вољу за закључивање уговора о раду како би тужилац обављао рад и остварио зараду, већ је намера била нешто друго, (остваривање права тужиоца на уплату доприноса за обавезно социјално осигурање, као и права код Националне службе за запошљавање по основу престанка радног односа), па како се ради и о привидним уговорима исти немају дејства између тужиоца и туженог применом члана 66. ЗОО. Осим тога, ништавост наведених уговора произлази из чињенице да је наведене уговоре за туженог факсимилом директора туженог оверавало лице без овлашћења, односно запослени ВВ, који није имао овлашћења за заступање туженог, односно за закључивање и оверу уговора о раду са запосленима, па такви уговори о раду не производе правно дејство нити обавезују туженог применом члана 88. ЗОО а у вези члана 103. ЗОО.

Чланом 195. Закона о раду прописано је да против решења којим је повређено право запосленог или када је запослени сазнао за повреду права, запослени односно представник синдиката чији је запослени члан, а кога запослени овласти може да покрене спор пред надлежним судом. Ставом 2. прописано је да је рок за покретање спора 60 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права.

Како је у поступку утврђено да је тужилац за престанак радног односа по основу уговора из 2008. године сазнао 11.04.2013. године, а тужба у наведеној правној ствари поднета је 03.01.2018. године, то су правилно нижестепени судови закључили да је протекло рок прописан претходно наведеном одредбом материјалног права, због чега је правилно одбачена тужба као неблаговремена.

Дакле, тужилац је добровољно пристао да фиктивно буде у радном односу код туженог и на тај начин пристао да ограничи своје право за заснивање радног односа код другог послодавца, јер је добровољно потписивао уговоре о раду на одређено време са туженим иако рад код туженог није обављао, а како се ради и о ништавим уговорима, тужени не може бити одговоран за штету коју је тужилац претрпео за период од 01.04.2017. године до 31.10.2017. године, због немогућности заснивања новог радног односа, као и на име штете за неостварену накнаду код Националне службе за запошљавање за период од новембра 2017. године закључно са јулом 2018. године.

Неосновани су наводи ревидента да је директор туженог потписивао уговоре када је био у Варварину а када није да је овластио ВВ да потписује спорне уговоре о раду са тужиоцем и другим радницима, јер је законски заступник туженог ББ приликом давања исказа потврдио да ВВ није дао никакво овлашћење за употребљавање факсимила за радне односе, већ је факсимил коришћен искључиво у вези царинских поступака, везаних за фирму а да је ГГ у име туженог могао у смислу члана 192. Закона о раду да одлучује о правима обавезама и одговорностима из радних односа код туженог о чему је и достављена одлука бр. 114/15 од 06.05.2015. године.

Неосновани су наводи тужиоца истакнути у ревизији да није добио решење о престанку радног односа, да тужени није донео такво решење, јер је неспорно да је тужиоцу престао радни однос 21.11.2015. године.

Са изнетих разлога, сагласно одредби члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужилац није успео у поступку по ревизији па му не припадају трошкови ревизијског поступка, а туженом не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, јер састав одговора на ревизију није била нужна радња за одлучивање у ревизијском поступку, па је применом члана 165. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић